

Hanketietovaranto

Rahoittajien yhteistyöryhmän kokous 19.9.2018

CSC – Suomalainen tutkimuksen, koulutuksen, kulttuurin ja julkishallinnon ICT-osaamiskeskus

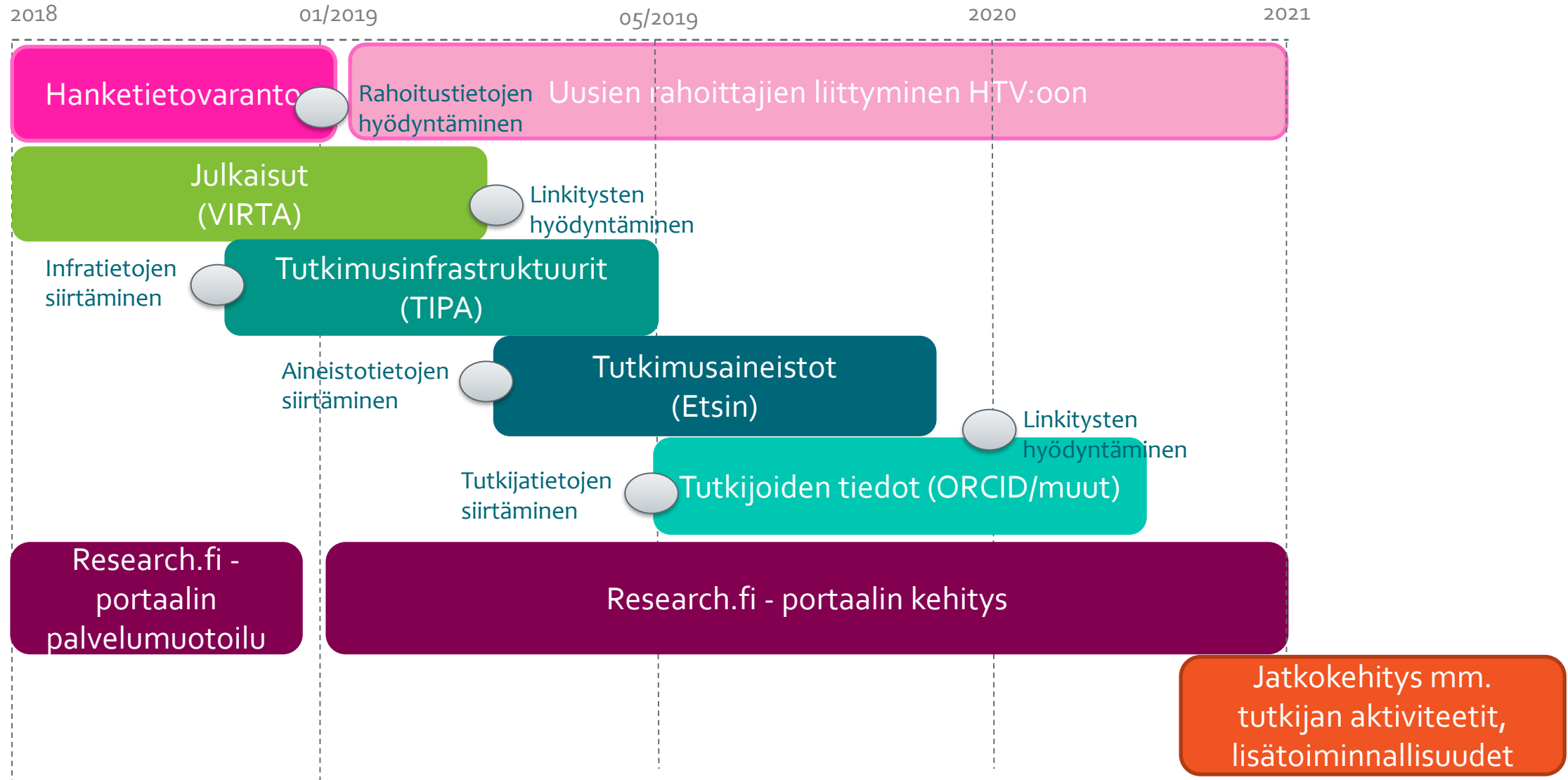
3. Tilannekatsaus: Hanketietovarannon tilanne

- Hanketietovarannon pilotointi on toteutettu Suomen Akatemian, Business Finlandin, yksityisten säätiöiden ja rakennerahastojen kanssa.
  - Pilotointiin osallistuneilta organisaatioilta on saatu testiaineistoja, joiden pohjalta on luotu tietomalli
- Tavoiteaikataulu:
  - Tietomallin vahvistaminen tutkimustietovarannon ohjausryhmässä 11.10.2018.
  - Tuotantoon menevän konseptin esittely rahoittajien seminaarissa marraskuussa 2018.
  - Rahoittajat voivat liittyä hanketietovarantoon loppuvuodesta 2018.
  - Tämän jälkeen tiedot ovat myös muiden organisaatioiden käytettävissä.

3. Tilannekatsaus: Tutkimustietovarannon hyödyntäjien pilotit

- Tutkimustietovarannon tiedon tuottamisen ja hyödyntämisen mahdollisuuksista on keskusteltu Aalto - yliopiston, JY:n, TY:n, HY:n, SeAMK:n ja Luonnonvarakeskuksen kanssa
- Pilotoitaviksi kohteiksi on suunniteltu seuraavia:
  - **Rahoitustietojen hyödyntäminen korkeakouluissa**
  - Infrastruktuuritietojen siirtäminen
  - Tutkimusaineistojen metatietojen siirtäminen
  - Muiden aktiviteettien tietojen siirtäminen
  - Tutkijatietojen siirtäminen tutkimustietovarantoon esim. valitun tutkijajoukon kanssa
  - **Hanke-, julkaisu-, aineisto- ja infratietojen linkittäminen toisiinsa**
- Keskustelua pilotoinnin toteuttamisesta käytännössä jatketaan
  - Tarvitaan työtä myös hyödyntäjäorganisaatioilta - selvitettävä, mihin tiedot voidaan viedä omissa järjestelmissä
- Tiedonsiirtojen pilotointi on tarkoitus aloittaa, kun hanketietovaranto on tuotannossa (ei käytetä pilottidataa)

Tutkimustietovarannon kehitys – 2018 - 2020

Tutkimustietovarannon portaalin kehitys

- Toteutettu palvelumuotoilua yhdessä Goforen kanssa
- Loppuvuodesta 2018 tavoitteena portaalin prototyypit
- Vuoden 2019 alusta varsinainen portaalin toteutus

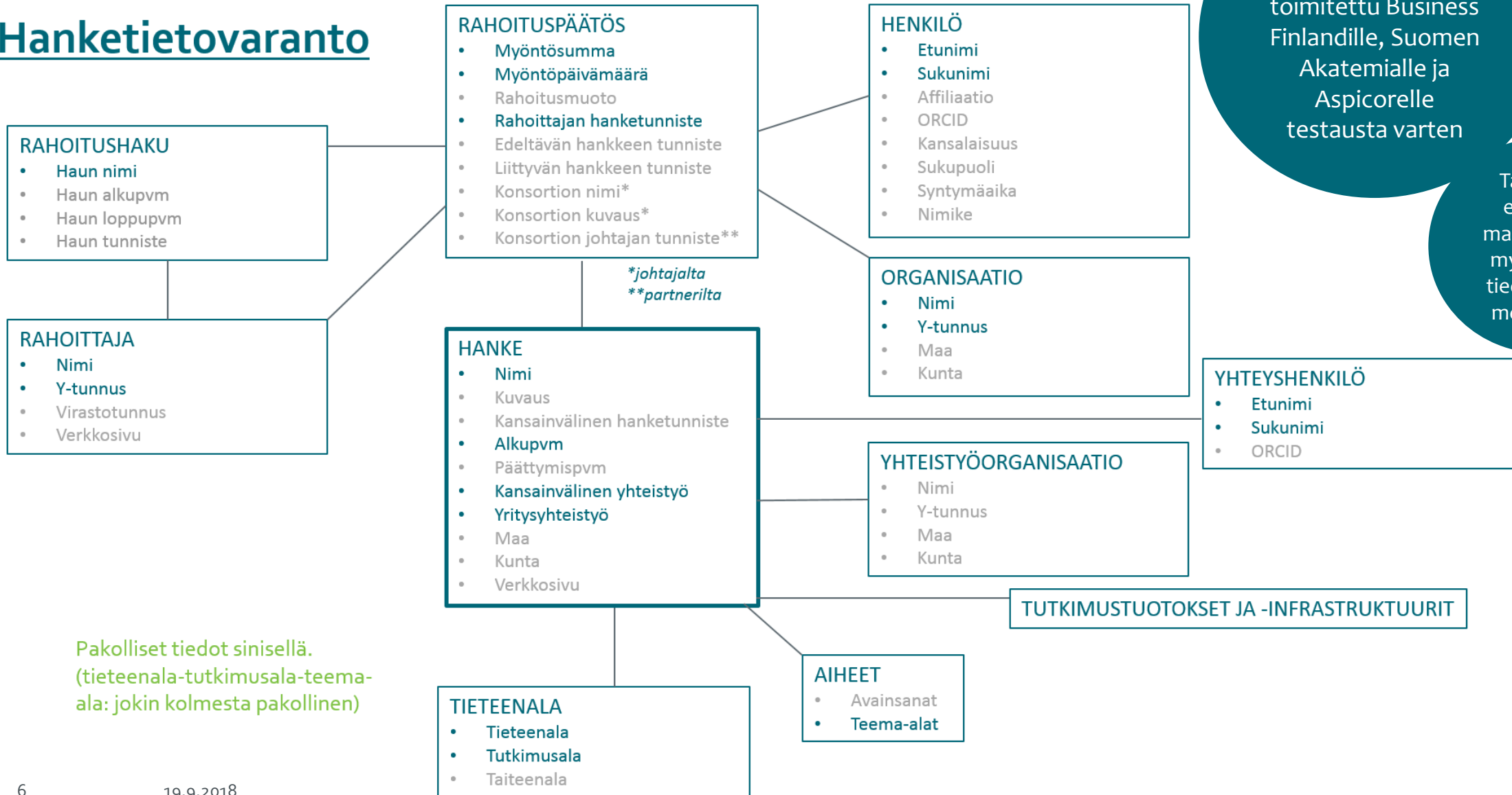
Yhteistyö Aurora-tietokannan kanssa

- Keskusteltu Aurora-tietokannan (=TY) kanssa rahoitushakujen tietojen toimittamisesta tutkimustietovarannon kautta.
- Prosessin toteuttaminen TTV:ssä vaikuttaa suoraviivaiselta. Etuina mm. aiempien hakujen hyödyntäminen ja tietojen toimitus myös muille toimijoille.
- Rahoitushaun tiedot valmiina TTV:ssä jo ennen rahoituspäätöksiä.
- Ajatusta pidettiin lupaavana. Palvelun ylläpitäjien näkökulmasta toteutus olisi mahdollista esim. 2019 loppupuolella.

4. Tietomalli 1/3

Hanketietovaranto

4. Tietomalli 2/3

- **Matka-apurahat:** Saatu Alkohoitutkimussäätiöltä testiaineistoa.
  - Sisältää €-määrä, henkilö, kohde/aihe -> sopii tietomalliin.
  - Perusteltua ottaa mukaan liikkuvuuden tarkastelun ja todellisten rahoitusmäärien näkökulmista.
  - Kysymyksiä:
    - Tietovirtoihin liittyen: Liikkuisiko tämä tieto kotiorganisaatioon?
    - Tieto ainoastaan tietovarannosta tehtäviin tietovirta- ja tilastointitarkoituksiin vai näkyvyys myös portaalissa? Julkinen näkyvyys portaalissa voisi olla esimerkiksi vain maatasolla (kuinka paljon maihin myönnetty matka-apurahoja), ei välttämättä henkilöihin sidottua.
  - Jos matka-apurahat saadaan mukaan, saadaan myös näiltä rahoittajilta, joilla tiedot ovat erillään hankerahoituksesta, tieto rahoituksen kokonaisvolyymista
- **Post doc-poolin rahoittamat hankkeet**
  - Keneltä post doc poolin rahoittamat hankkeet tulevat? (rahoittavilta säätiöitä?)
  - Säätiöiden post doc pool yhdeksi vaihtoehdoksi Rahoitusmuoto-kenttään -> post doc poolin rahoittaminen hankkeiden tunnistus tietovarannossa

4. Tietomalli 3/3

- **Rakennerahastojen data**

- Tietosisällön sopivuutta tietomalliin testattu ja poikkeaa hieman muusta rakenteesta
- Jatketaan keskusteluja, kuinka rakennerahastojen hankkeet saadaan mukaan tietovarantoon

- **EU-hankkeiden tiedot**

- Mahdollisuuksia hanketietojen tuontiin aletaan selvittää 2019

- **Tietokentistä:**

- **Yritysyhteistyö:** "Tieto siitä, onko hankkeessa mukana myös yritys". OK?
- **Rahoitusmuotoon** mukaan post doc pooli
- **Kansainvälinen yhteistyö ja Yritysyhteistyö** pakollisia, koska voi saada arvon 9 = ei tietoa
- **Virastotunnus** kentän tarpeellisuus? Onko kaikilla y-tunnus?

- **Koodistot**, ks. <https://wiki.eduuni.fi/x/WldhAw>

5. Henkilötietojen käsittelyperusteet tutkimustietovarannossa

Rekisterinpitäjyydestä tutkimus- ja hanketietovarannossa

- Tutkimustietovarantoon soveltunee yhteisrekisterinpitäjyys
  - OKM on määritellyt henkilötietojen käsittelyn tarkoituksen ja keinot.
➔ OKM on rekisterinpitäjä.
  - Tiedot siirtävät tahot ovat myös rekisterinpitäjiä, koska ne osallistuvat johto- ja ohjausryhmien kautta suoraan tai välillisesti henkilötietojen käsittelyn tarkoituksen ja keinojen määrittelyyn.
➔ yhteisrekisterinpitäjyys, jossa rekisterinpitäjät sopivat keskenään vastuista ja rooleista
  - CSC on tutkimustietovarannon henkilötietojen käsittelijä, joka toimii rekisterinpitäjän lukuun ja sen toimeksiannosta.
- Vaihtoehtona erillislaki tutkimustietovarannosta, jolloin OKM olisi rekisterinpitäjä

Tietosuoja-asetus 4 art 7 kohta:

rekisterinpitäjällä tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, viranomaista, virastoa tai muuta elintä, joka yksin tai yhdessä toisten kanssa määrittelee henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset ja keinot;

Tietosuoja-asetus 26 art:

Jos vähintään kaksi rekisterinpitäjää määrittää yhdessä käsittelyn tarkoitukset ja keinot, ne ovat yhteisrekisterinpitäjiä. Ne määrittelevät keskinäisellä järjestelyllä läpinäkyvällä tavalla kunkin vastualueen tässä asetuksessa vahvistettujen velvoitteiden noudattamiseksi [...]. Järjestelyn yhteydessä voidaan nimetä rekisteröidyille yhteispiste.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettusta järjestelystä on käytävä asianmukaisesti ilmi yhteisten rekisterinpitäjien todelliset roolit ja suhteet rekisteröityihin nähden. [...]

Henkilötietojen käsittelyperusteet (1/2)

- Henkilötietoja tietovarantoon siirtävillä organisaatioilla on ollut erilaisia lainmukaisia perusteita käsittelylle (esim. c, a, e).
- Tutkimustietovarannon rekisterinpitäjä (OKM) tarvitsee lainmukaisen käsittelyperusteen, koska kyse ei enää ole alkuperäisen perusteen mukaisesta käsittelystä.
  - Silloin tiedot keränneet tahot voivat luovuttaa ne tutkimustietovarantoon.
  - Yhteisrekisterinpitäjinä ne voivat käyttää tietoja itse, jos käyttötarkoitukseen on olemassa lainmukainen käsittelyperuste.
  - Tutkimustietovarannon tarkoitus on lisäksi yhtenevä alkuperäisten rekisterinpitäjien käyttötarkoitusten kanssa.

Tietosuoja-asetus 6 art 1 kohta:

1. Käsittely on lainmukaista ainoastaan jos ja vain siltä osin kuin vähintään yksi seuraavista edellytyksistä täyttyy:

a) rekisteröity on antanut suostumuksensa henkilötietojensa käsittelyyn yhtä tai useampaa erityistä tarkoitusta varten;

b) käsittely on tarpeen sellaisen sopimuksen täytäntöön panemiseksi, jossa rekisteröity on osapuolena, tai sopimuksen tekemistä edeltävien toimenpiteiden toteuttamiseksi rekisteröidyn pyynnöstä;

c) käsittely on tarpeen rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattamiseksi;

d) käsittely on tarpeen rekisteröidyn tai toisen luonnollisen henkilön elintärkeiden etujen suojaamiseksi;

e) käsittely on tarpeen yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi tai rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttämiseksi;

f) käsittely on tarpeen rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettujen etujen toteuttamiseksi, paitsi milloin henkilötietojen suoja edellyttävät rekisteröidyn edut tai perusoikeudet ja -vapaudet syrjäyttävät tällaiset edut, erityisesti jos rekisteröity on lapsi.

Henkilötietojen käsittelyperusteet (2/2)

- Tutkimustietovarannossa käsittelyn tarkoitus on tutkimuksen edistäminen eri tavoin.
  - Käsittelyperusteeksi sopii lähinnä tietosuoja-asetuksen 6 art. 1 kohdan e alakohta (edellinen kalvo), jos erillislainsäädäntöä tutkimustietovarannosta ei säädetä.
  - Käsittelyperusteesta voi säätää kansallisesti yksityiskohtaisemmin. Tietosuoja-laissa esitetään 4 § :ää, joka voi soveltua myös henkilötietojen käsittelyyn tutkimustietovarannossa (ks. oikealla).

Tietosuoja-asetus 4 art 2 kohta:

Käsittelyllä tarkoitetaan toimintoa tai toimintoja, joita kohdistetaan henkilötietoihin tai henkilötietoja sisältäviin tietojoukkoihin joko automaattista tietojenkäsittelyä käyttäen tai manuaalisesti, kuten tietojen keräämistä, tallentamista, järjestämistä, jäsentämistä, säilyttämistä, muokkaamista tai muuttamista, hakua, kyselyä, käyttöä, tietojen luovuttamista siirtämällä, levittämällä tai asettamalla ne muutoin saataville, tietojen yhteensovittamista tai yhdistämistä, rajoittamista, poistamista tai tuhoamista.

Tuleva tietosuoja laki (HE 9/2018):

4 §

Käsittelyn lainmukaisuus

Henkilötietoja saa käsitellä tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaisesti, jos

[...]

3) Käsittely on tarpeen tieteellistä tai historiallista tutkimusta taikka tilastointia varten ja se on oikeasuhtaista sillä tavoiteltuun yleisen edun mukaiseen tavoitteeseen nähden;

[...]

Henkilötiedot hanketietovarannossa, nykytilanne

- Yhteyshenkilöiden ja rahoitettavien tietoja
  - Julkisia tietoja nimi, affiliaatio ja ORCID-tunniste
  - Muita tietoja kotiorganisaatiolle
- Käsittelyperusteena suostumus, jos sellainen on tutkijalta saatu
- Mikäli suostumusta ei ole, portaaliin näkyville vain hankkeen tiedot ja linkki rahoittajan sivulle, jossa rahoitettavan nimi

HENKILÖ

- Etunimi
- Sukunimi
- Affiliaatio
- ORCID
- Kansalaisuus
- Sukupuoli
- Syntymäaika
- Nimike

6. Seminaari rahoittajille loppuvuodesta

- Aiheena hanketietovaranto ja siihen liittyminen
- Ajankohtaehdotuksia? 20.11, 21.11, 22.11.

7. Seuraava kokous?

- Kokoustetaanko vielä?
- Kokouksen päättäminen